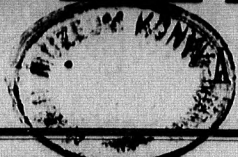

SZABADSÁG

MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE. 312

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 k o
Egyes szám ára 14 fill.

Az új század küszöbén.

Ma, az új század küszöbén, önkéntelenül a költő komor szava jut eszembe: „Lement a nap, De csillagok nem jöttek, Sötét az ég! . . .”

Igen. Letűnt a tizenkilencedik század napja is, de csillagok: a szabadság csillaga még most sem jött fel. Sőt mióta a népeket kiéltő állandó hadseregek a forradalmak kitörését teljes lehetlenné tették, azóta a szabadság napja látszólag hanyatló félben van. A szervezetlen, a fegyvertelen tömeg, bármilyen óriási anyaga gyűjön is össze az elégedetlenségnek, csendes megadásal tűri sorsát, jól tudva azt, hogy helyzetén a forradalom nem segítene, mert reá csak kudarczal végződhetnék. A huszadik század kezdetén minden ember többé-kevésbé elégedetlen és forradalmár s mégis távolabb állunk a tömegek lázadásától, mint valaha. *Egyesek* azonban csinálnak forradalmat és vakmerő elhatározással fölveszik a küzdelmet társadalmunk egész mostani rendszere ellen. Egyik forradalmár öngyilkos lesz, mert családját eltartani nem képes s öngyilkosságával megbélyegzi az olyan társadalmi rendet, mely csak a részek és nem az egész boldogulására van berendezve. Az ilyen forradalmár passiv lélek, ámde akadnak activ forradalmárok, akiket anarchistáknak hívnak. Ez utóbbiak már nemcsak megsemmisítik magukat, de rombolni is megpróbálják a nekik nem tetsző társadalmi rendet: gyilkolnak. Természetesen, nem érnek célzt, de azt mégis elérik, hogy vakmerő tetteik elkövetésekor az egész világ figyelmét magukra vonják és gondolkozásra készítetik az elméket ügyük igaz avagy igaztalan volta felett.

Azt tán mondanunk sem kell, hogy mig forradalmi tömegek állottak szemben katonailag szervezett tömegekkel, addig az uralkodók biztonsága nagyobb volt. Mióta azonban az *egyesek forradalma*, vagy nevezük csak néven a gyerme-

ket: az anarchista merényletek megkezdődtek, azóta az uralkodók életét állandó veszély fenyegeti, hisz anarchisták csakis az államfőkre vadásznak. Olyan társadalmi rendet kigondolni, mely alatt mindenki jól érezze magát, természetesen nem lehet. De javítani a meglevő állapotokon, eltüntetni a vagonban, tudásban fennálló ellentéteket, kielégíteni a jogosult nemzeti vágyakat, nemcsak lehet, de kell is. Mert a forradalom semmi féle alakjában sem válik javára a tömegnek s még kevésbé az uralkodóknak. *Ezeknek elejét kell venni a jogos társadalmi és nemzeti igények kielégítésével.* Mert hiszen minden intézmény, mint élő szervezet alkotása, idővel változik és vagy fejlődik előrehaladva, vagy visszafejlődik és elszunnyul, ha hiányzik belőle az élet hatalmas csirája.

Alig lehet erre jobb példát felhozni, mintha Norvégország és Magyarország küzdelmeit függetlenségükért egymással összehasonlítjuk.

Fény és árny állanak szemben itt egymással. A norvég jogaihoz való szilárd ragaszkodásával kivívja szabadságát, kikerüli a forradalmat; ellenben a magyar a jogok gyáva feladásával hovatovább a szegénység, az elégedetlenség és a forradalom felé sodortatik.

Norvégia Svédországgal reál-unióban él a múlt század eleje óta, mikor az európai hatalmak Dániától elszakították és a két országot egy király alatt egyesítették. Norvégia helyzete szemben Svédországgal sokkal nehezebb volt, mint minő ami helyzetünk Ausztriával szemben. Ott is megvolt a svéd uralkodók részéről az a szándék, hogy Norvégiát Svédországba beolvassák s a norvégokat svédekké tegyék, mint a hogy a Habsburgok is soha sem adták fel a reményt, hogy hazánkat Ausztriába, nemzetünket a németbe beolvasszák. A svéd uralkodók nem kedvelték, a norvégokat, nyelvüket nem beszélték közöttük nem tartózkodtak s nemzeti törekvéseket mindig féltékenyen nézték, ép-

pen mint a mienket a Habsburgok. Zászlójukat rájuk erőszakolták, mint nálunk a sárga-feketét. Közös vámterületük, közös külképviseletük volt, mint nekünk, s hozzá öt millió svédrel szemben alig két millió volt a norvég. Mindkét nép szegény, de a svédek e tekintetben is nagy előnyben vannak a norvégek felett, kiknek meredek sziklái közt alig terem valami s kiket a tenger halbősége lát el keresettel és eledellel.

Az ellentétek s az ebből fejlődő feszültség tehát elég nagyok voltak a két nemzet és a svédek pártján álló uralkodó között. Sokszor állott ugy a dolog, hogy a háboru nyílt kitörésétől lehetett tartani. Am a norvégek nem engedtek s ma már teljes a függetlenségük. *Engedni kellett a királynak és a világ tanuja lett, hogy egy nemzet, tisztán jogaihoz való szilárd ragaszkodásával kiküzdötte szabadságát.* A nélkül, hogy egy fegyver eldőrdült volna, a nélkül, hogy egy csöpp vér a függetlenség kivívása közben a földet beszennyezte volna.

Csak pár évvel ezelőtt fordult a norvég kormány hozzánk, magyarokhoz, hogy a zászlók használata dolgában a nálunk divó szokásokat megismerje. S ma már ki van küszöbölve a svéd szín Norvégországban; mi pedig gyönyörködhetünk a kétféjű sasos sárga-fekete zászlóban a budai várpalota ormán.

Mi tette lehetlenné Norvégiában a forradalmat? Az alkotmányos küzdelem. Ez pedig abból áll, hogy a nemzet, mint egyetlen ember szilárdul megáll jogai mellett s ezt mondja a királynak: felséges ur, tisztelünk, mint az állam legelső tisztviselőjét, de jogainkból csak az istennek engedünk, földön született embernek soha. Ha azt akarod, hogy tiszteljünk, te is tartsd tiszteletben a törvényeket és jogainkat. Így gondolkozik és így cselekszik egy férfias nép s egy ilyen nép elhatározásán százszor is eltöpreng az uralkodó, mig kimondja a vétót. *A norvég nem formuláz és nem tekinti bölcsnek, ki jogait saját maga*

rendez az előnyösen ismert
Nagy maradékeladást Barta Jenő női divatáruháza Miskolczon
női ruhakelmékben,

és különösen **selymek,** mosó blous, **bársony** és más **mosó-cikk**ekben **óriási árleszállítás** mellett, mely körülményt t. olvasó-közönségünknek **saját érdekében** tudomására hozni kötelességünk.

játsza ki. Ebben van az ő szabadságban való megizmosodásának egyszerű magyarázata.

Lám, ők kivívták a külön zászlót, széttepték a közös vámterületet s most akarják megszüntetni a közös kereskedelmi képviselést. Már pedig a külön norvég konzulátusok felállítása semmi egyéb, mint bevezetés a külön külügyi képviselőhöz. Pár év még s a kis Norvégiát semmi más kötelék nem fűzi a svédokhoz, csupán az uralkodó közösége. Ez a nép máris teljesen szabad, mert méltó a szabadságra.

Egészen másképp állunk mi magyarok, kik 67 óta egyik nemzeti kudarcot még el sem feledtük s máris a másik elé állítanak a buta és gonosz bécsi körök. Igen, mert mi nem vagyunk norvégok, köztünk mindég bőven akad áruló. A nemzet akarata és az uralkodó akarata nálunk sem fedezi egymást, hanem azért az uralkodó mindég talál embereket, kik az ő akaratát a teljes alkotmány látszatának árán, a nemzetre erőszakolják. Volt-e Magyarországon 67-től maig becsületes választás? Nem és nem lesz ezután se. *Mert a 67-es kiegyezés a nemzetnek nem kell s ennek a kellelten kiegyezésnek mégis többség kell.* Ez szüli a korrupciót, a korrupció a képviselőket. Van-e ma már magyar ember, ki a közös vámterület alapján áll? Nincs. S mégis, egyetlen ember szava és ítélete nyomósabb a latban, mint 17 és 1/2 millióé. Ki áll utjában a hadsereg nemzeti fejlődésének s van-e magyar, ki ne óhajtana, hogy a törvényben meglévő magyar hadsereg nyelve is nemzetivé legyen? Mindenki tudja, hogy a versenyszó miért nem magyar. Egy „jelen” szóért kikötik a magyar fiut és mégis akadnak kötözni valók, kik azt hirdetik, hogy függetlenek vagyunk, s

szabadságunknak *mostani* mértékével beérhetjük.

A királyi hatalomnak, — mely ma-holnap illuzoriussá tesz minden alkotmányosságot, — nálunk nincsen kerékkötője. Itt az alkotmányos küzdelem egyszerűen lehetetlen, mert a nemzetnek csak kis részét bocsátják a szavazó urnához s ezt a kis részt hivatalokkal előre megvesztegetik. Nálunk nem fejlődik erős nemzeti közvélemény, mert hiányzik az erős nemzeti közérzet. Norvégországban nem találsz miveletlen embert, de kis könyvtára van minden parasztnak s akárhányhány norvég halász látogatja nemzetének tudományos egyetemét, anélkül, hogy más akarna lenni, mint halász. Nálunk nagy a nép tudatlansága, vele senki sem törődik s pár év alatt lekopik róla a miveltségnek az a kevés máza is, melyet kihozott az iskolából. A mi népünk csak katonai és adóalanyának való. Egész intelligenciánk csak a hivatalok ingyen kosztjéért eseng s lemond egyéni tevékenységének biztosításáért arról a kötelességről, hogy a hazát meggyőződésével is szolgálja.

Ilyen nép és ilyen intelligenciánk nem kell egyéb, csak egy Tisza Kálmán-féle lelkiismeretlen ember, ki grófi koronáért az uralkodónak minden parancsát teljesíti s hozzá elég cinikus arra, hogy dicsekedjék nyomorult utakon szerzett nyomorult többségével. Itt nincs és nem lehet alkotmányos küzdelem, mert nincs nemzeti lelkiismeret. Egyenként áruljuk el a hazát s azért marad rab a maga egészében.

Hanem azért hova-tovább, ijesztő módon nő a szegénység, az általános elégedetlenség. Nekünk Ausztria a szolgáért szegénységgel fizet, de a gyarmatoknak mindenhol ez a sorsa. Mi is

gyarmat vagyunk, még pedig a leggyalázatosabb fajtájából: *önkéntes gyarmat.*

Csak folytassátok tovább a hazugságot, de jegyezzétek meg magatoknak, hogy mesterséges többségeknek mesterképpen forradalom lesz előbb-utóbb a vége. Magyarországon soha sem értettek a vértelen forradalmakhoz, azért kellett annyiszor igénybe venni a véreseket.

Ezek a gondolatok jutottak most az új század kezdetén eszembe. Mit hoz hazánkra az új század? Szabad lesz-e végre-valahára a magyar?! . . .

Ki tudja?! . . .

Munkaprogramm az új évre.

Régi szokása a hirlapoknak, hogy így évfordulók alkalmával vezető cikkekben hangzatos frázisokkal elbucsztatják az ó-évet és küszöntik az új-évet. Mi ennek a régi szokásnak hódolva, hangzatos frázisok nélkül köszöntjük a már reánk virradt új esztendőt.

Boldog új évet kívánunk! De hogy ez az év valóban boldog legyen, az bizony nem egészen a véletlenség dolga, hanem a miénk is. A miskolci ember sohasem várta, hogy a sült galamb a szájába repüljön: hanem szorgalmával, munkájával és értelmességével dolgozott azon, hogy mindennap rendesen legyen mit aprítania a tejbe. „Az idők viharos járása megnehezült” ugyan városunk polgárai fölött is. A gazdaság, ipar és kereskedelem terén az általános pangás miatt rendkívül nehéz a megélhetés. De istennek hála, itt Miskolcon ma még e tekintetben válságról nem beszélhetünk.

Miskolcz város fölött a múlt év sem mult el nagyobb szerű alkotások nélkül. Városunkban két impozáns épület ada-

TÁRCZA.

Tél.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Midőn a jó Isten minden széppel elárasztotta a világot, a kaczagóknak adván a tavaszt, a munkásoknak a nyarat, az ábrándozóknak pedig az ősz; ugylátszik megféleljkedett arról, hogy még ő sem áraszt-hat annyi jót, a mennyivel az emberek teljesen megelégednének.

Tapasztalá, hogy a tavasz gyermekei a nyár munkásai rovására nevetnek, míg viszont a méla ősz emberei az előző két évszak eredményét kicsinylik.

A teremtő letekintvén alattvalói szívébe, az emberek egymás iránti szeretetlenségéből megteremté a kegyetlen — *Telet.*

Tél nagy alkotója kezéből leszállván, legelőször is egy végtelen erdőt borított be fehér fátyolával. Mert ő nő volt. Mi is lehetett volna más? Férfi ennyire kegyetlen, vért fakasztana, de Tél asszonyosság csak dermeszt. Lélekzetének hideg párája hópelyhek alakjában hullong, sóhaja metsző szél, merev márványarcza a fagy.

A ki ez arc látásában sokáig elmereng, megszűnik az élők között lenni.

Jötte előtt az erdőben bizony elég vigélet volt. A tavasz fejlődésén túl esve, a nyár gyümölcseit meghozva, ősszel a pihenést ünnepelte az óriás erdő. Igaz, hogy a fák levelei halvány aranszinűvé váltak itt-ott már, sőt sok közülök halk lebbenéssel a földre is hullott. De a földön nem fogadta-e lágy ringással a selyem fű, és nem játszadoztak-e a kis bogárkák rajtuk, majd elbujva alattuk s ismét előkerülve? De egyszerre csak Tél óhajtott és merev arczával végiglépelt ez erdőn. — Lélekzetétől megőszült fű, fa, és megszűnt az élet.

Az erdő hangtalan lett és csendes, mint egy templom. Az urnő, ki egyedül lakott e templomban, unni kezdte magát. — Asszony volt. Mérgesen járt-kelt, zihálva fűtta a havat; midőn unalma elűzésére egy kis gyermek vállalkozott.

Szöke kislány volt, pufók, piros pofácskával. Szemei csak úgy viritottak, mint a nefejejs s a harmat sem hiányzott róla, mert tele volt könnyel.

A szomszéd faluból küldték a tanyára, tiszta ruhát vitt az apjának. Utja az erdő mellett vezetett el s midőn a hóval borított ismerős vén fákat meglátta, vigan futott az erdő belsejébe egnézni, milyen télen az az óriás zöld sátor, melynek árnyékában nyáron olyan nagyokat lehet játszani? —

A hol a nagy tölgy, melynek ágaira az egész gyereksereg rátelepszik, megenni a magával hozott „madárlátta” kenyeret.

Jobban esik az ott, tudja az Isten miért? — Emitt ni meg a hosszú fenyő, a mire a Pista felmászott ugyan, de már nem mert lecsuszni, oszt ott csüngött ég és föld között, nagy nevetésére a többinek. Meghajtákkal makkal meg vadkörtevel, kiki azt a helyet választva ki rajta, a melyik neki legjobban tetszett.

„Hej te *nimet* mikor jössz le?
Pottyanj az ölembé, érett körte!”

kiáltott fel hozzá Ferkó, a kinek bizony olyan szeplős képe meg vörös haja van hogy nincs jussa senkit kicsufolni. — Erre már lecsuszott a fáról Peti, utánna vetette magát Ferkónak, nyomában a többi gyerekekkel. Lett volna csihi-puhi, de hát elbujt a vörös a mogyorósba, nem lehetett ráakadni.

— A kisleány mosolygott az emlékeken, — hej a nyáron, nyáron! — — és csak ment, ment. —

Zugó szélroham harsogott végig a fákon, a száraz ágak összeverődtek, csomókban rázva le magukról a havat.

Ijedten állt meg a gyermek.

Az ismerős fák eltűntek, csak egyforma bozontos, meztelen fa vázakat látott maga

tott át nemes rendeltetésének. Egyik az *igazságszolgáltatás* palotája. Másik a *kórház*.

Ma, az új esztendő küszöbén, nem akarunk a múlt alkotásaival hosszasan foglalkozni. Ma az a kötelességünk, hogy kijelöljük a nemes előretörésvé utját s igyekezzünk további munkálkodásra buzdítani mindazokat, a kiket e részben a cselekvés illet.

Nagy munkák várnak reánk. Szinte lehetetlen azoknak még a felsorolása is, annál kevésbé lehetséges azok mérlegelése és kimerítő magyarázatokkal kísérése. Minden alkalommal igyekezzünk ezt a hiányt pótolni s gyöngye erőnkkel résztvenni azokban a nemes törekvésekben, melyek közvetlenül városunk javát, közvetve hazánk jólétét előmozdítják.

Városunknak az a — immár egész századra kiterjedő törekvése, hogy *Miskolc az önálló törvényhatóságú városok sorába emelkedjék*, még mindig a jövő titkát képezi. Az önállósításnak eddig mindig a vármegye volt az akadály, mely nem engedte, hogy ennek a nagy városnak az intelligenciája a vármegye kebeléből kiszakadjon. Ez a természetellenes helyzet azonban nagy anyagi kárára van városunknak az utadói és egyéb megyei pótlások beszolgáltatása miatt. Újévi teendő programjának első pontjába tehát azt a törekvést kell foglalnunk, hogy városunk ez a rég-óhajtott vágya mielőbb teljesüljön.

Nagy építkezések vannak folyamatban. A *tiszai pályaudvar* kiépítése, valamint a *polgári és felsőkereskedelmi iskola* kibővítése a beköszöntött év folyamán befejezést nyer. Ezek az épületek díszére lesznek városunknak.

Tervben van a *miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola magasabb nivóra való fejlesztése*, annak hat osztályúra le-

körül, a mint recsegve-ropogva hajlongtak előtte, mintegy intve: menekülj!

Rémülve huzza összebb kendőcskéjét. Fogai vacogni kezdtek s hideg borzongás futott végig egész testén. — A kis batyut kebléhez szorítva, futkosott jobbra balra, hogy csak egy ismerős fára találjon, hisz' hisz' akkor már könnyen kitalál az ország-utrá, s hamar eléri a tanyát, hol apjának ölébe bujva, a rőzsetűz vig patogása mellett fogja elmesélni, hogy milyen borzasztó télen az erdő.

Hiába minden, nem talált utrá, sem ismerős fára.

A hódara mind élesebben verődött szeme közé; lábcskái már lankadni kezdtek a fáradságtól s a hideg már zibbasztani kezdé gyenge tagjait. Zokogott. — Istent és édesanyját hívta segítségül, kiabálva nevüket; de csak a szél felelt rá rémes süvöltéssel . . .

Egy százados tölgy korhadt törzsének odujában huzódott meg ösztönszerűleg, hogy ez adjon legalább némi menedéket a dermesztő szél ellen. — Összekuporodva didergett ott a szegény kis lélek, iszonyu félelmek között. — Alkonyodott. Sötét, fagyol szerű köd borult a fákra, mit a szél hullámosan lebegtetett. E fátöl hullámai közt a csupasz fák valamint kísérteties tán-

endő emelése és *tanítónőképző intézettel* való kibővítése. Ha ez a nemes terv az év folyamán megvalósul, ez csak emelni fogja Miskolc város jó hírét, kulturális előrehaladását és polgárainak dicséretes áldozatkészségéről tesz fényes tanubizonyságot.

Minden teendő fölött legelső helyre való a *város vízvezetékének és csatornázásának* létesítése. Erre — mint a falat kenyérre — szükség van, s minden elvesztett nap kipótolhatatlan kár. Kell, hogy ennek a munkáját ebben az évben megkezdjük, mert hiszen városunk lakosainak egészségéről van szó; ilyen dologban pedig minden percnyi mulasztás bűn . . .

Ez év munkája lesz a *városi zeneiskola* létesítése, melyet kulturális előhaladásunk nagy érdeke oly régen követel.

Az *utczakövezés* és *világítás* ügyében — azt hisszük — javulni fog a helyzet ebben az évben. Városunkban e téren eddig nagyon szomorú állapotok uralkodtak. Kívánatos tehát, hogy utaink lassanként javuljanak, a petróleumvilágítás amennyire lehet, kiszoríttassék.

De hát ki tudná mind elősorolni azokat a fontos feladatokat, melyek városunkban megoldásra várnak! A magyarok istene adjon nekünk erőt és kitartást mindezen munkákhoz s engedje, hogy majd az év végével megelégedéssel tekinthessünk vissza véghezvitt munkálkodásunkra.

Ez értelemben kívánunk — *boldog újévet!*

Cselédviszonyainkról.

Igy, az év elején talán nem lesz éppen felesleges, ha cselédviszonyaink érdekében egyet-mást elmondunk.

czot jártak; borzasztó volt nézni, a fogai is vaczogtak.

Lassan az ébrenlét állomá válogott, még akkor is látta fák rémes tánczát, de a fátöl már rózsaszínű volt s apró aranyos szárnyu angyalkák repkedtek fölötté, vigan fürödve a meleg napsugárban, mely a fényes égboltról jöve, oly kellemes meleget árasztott maga körül. — Ugy szeretett volna ő is angyal lenni s velük repdesni a jó meleg napsugárban!

Két kis angyal észrevette; hozzá szállt, s ő összetéve kis kezét, kérte őket: vigyék magukkal a napsugárba melegedni, mert úgy fázik! — Az angyalkák felbontották a kis batyut, mit az előtt oly erősen szorított kebléhez s egypár aranyos szárnyat vettek ki belőle; oda tették a vállára.

Ugy örült, hogy most már ő is tud repülni. Az angyalkák repültek vele, fel a napsugárba. Fel-fel, mindég sebesebben, míg a nagy meleg s a gyors repüléstől egészen elszédült . . .

Nem ébred fel többé.

A szél mind borzasztóbban süvöltött s hordta a hódarát; a fák recsegtek, ropogtak, rázva magukról a havat, mintha csak a tölgy kvrhadt törzsének nyílását befödve, szemfödöt akarnának készíteni Tél asszony-ság ártatlan áldozatának.

(Cseléd Kélmény.)

Mindnyájan tudjuk, hogy azok a cselédek, kik nem hónapszámra, hanem legalább is egy évre szegődnek szolgálatba, nem rosszabbak, mint ezelőtt 30 évvel voltak. Nagyobb uradalmaknál, hol a fizetés pontos és amiut állítják, a dolog talán kevesebb, most is elszolgál a cseléd 12—20, sőt még több évig; kisebb helyeken persze rövidebb ideig, mert itt — szerintük — jobban utánuk szoktak nézni.

Azokat az időket, mikor még a földesur az ő cselédjében volt jobbágyát, a cseléd pedig volt földesurát látta maga előtt, ne hasonlítsuk a maiakhoz, midőn ez a két fogalom már elenyészett s az ur és cseléd közti viszony cseléd tartói és cselédviszonynyá alakult át s a felek jogai és kötelességei törvények által vannak körülírva.

Ebből a szempontból kell manapság kiindulnunk, ha bírálatot akarunk mondani, és ebből a szempontból kiindulva lehet párhuzamot vonnunk cseléd tartó és cseléd között.

A változott viszonyok és körülményekhez képest mondhatjuk tehát, hogy az évszámra szegődött cselédek a 30 év előttiéknél nem rosszabbak. Gondolkozásmódjuk ugyan más, valamint más bánásmódot is igényelnek, de ahol ezen változott viszonyok és körülmények szemelött tartatnak, ott az éves cselédek éppen úgy megvannak, mint bármely más szabad országában a világnak.

Másképpen áll azonban a dolog a hónapos, vagyis a belső cselédeknel, hol az elfajulás évről-évre jobban észlelhető. Ha már az éves belső cselédek, például szakácsné, szobalány stb. ritkaság; többnyire a havi bére szegődött alkalmazása van napirenden, kik, mivel a változás könnyű lehetőségét ismerik, csak félvállról fogadják gazdájuk parancsszavát és csak immel-ámmal teljesítik kötelességüket. Ha szorgalmazza őket az ember, röktön azzal állnak elő: „Tessék mást fogadni.“ Ha bérüket minden hó elsején ki nem adjuk, akkor azért nem maradnak, ha pedig kiadjuk, akkor megszöknek, és mert minden büntetésük az egyszerű visszakísértetésből áll, annak bizony oda se hederitenek, sőt duzzognak, gorombáskodnak tovább s ha e miatt végre is panaszt emel a gazda, sajnos, ritkán vagy éppen nem nyer kellő elégtételt.

Itt tehát törvényes közegeinkben is hiba van. Nem tudták, vagy nem akarták még kiokoskodni, hogy a megszökött, durva, munkátlan cseléd mi módon büntetendő! Mert az a beszéd, melyet orvoslásul, ellenvetésül hallhatunk, hogy „mást kell fogadni helyette“, a legsütletebb beszédek közé tartozik. Ezzel ugyan nem lehet kibeszélni a cseléd tartókat!

Vegyük most ehhez a nyomoruságos állapotot, mely városunkban évek óta burjánzik. Nekünk miskolcziaknak, még cselédközvetítő intézetünk sincs, hanem e helyett kufár lelki asszonyok teljesítik a cselédek elhelyezését, kik legtöbbször botránkozásig menő zsarolásokat követnek el a szolgálóra szorult s így kapzsiságuknak teljesen kiszolgáltatott közönséggel szemben, azoknak adván mindenkor előnyt, a kik „jó kundschafatok“ s a kik jobban megfizetik telhetlenségüket! Hogy „foglalkozásukat“ még jobboldalmazóbbá tehessék, galád lelketlenséggel még arra is rávetemednek (hisz nem állanak ellenőrzés alatt), hogy egyik gazda

cselédjét elcsalják időközben a másik gazdához, — s ha emiatt valaki szót emel ellenük, azzal bosszulják meg őt, hogy nem visznek hozzá cselédet, sőt ha sikerül az ilyen „rováson levő” gazdának hónapig tartó hajsza után egyet fogadnia vidékről, azt is elcsábítják tőle, minden rosszat és gonoszt kiabálva háznépére uton-utfélen.

Mindenek előtt tehát ezt a szégyenletesen nyomoruságos állapotot kellene megszüntetni városunkban. Sürgősen követeli ezt az adózó polgárok érdeke, melyet kielégíteni első sorban városunk hatósága köteles. Lépjenek csak fel erélyesen az ilyen helyszerzőkkel szemben, kik a havi szegődség egyedüli okozói: a helyzet javulni fog.

Mi már nem egyszer javasoltuk a városi hatóságnak, hogy a cselédközvetítés ügyét maga a város vegye a kezébe. Nem kerül költségre, sőt még haszna is lesz rajta. Kassa városában ezt a nagyfortosságu feladatot a városi rendőri hivatal teljesíti.

De hát mi hiába beszélünk. Pedig a bajon csak ezen az uton lehet gyökeresen segíteni.

Az olvasó közönséghez.

Lapunk ez évben a **tizedik évfolyamába** lép. Aki lapunk tevékenységét a lefolyt kilencz év alatt figyelemmel kísérte, beláthatta, hogy **hazánk függetlenségének, állami önállóságának magasztos elveiért** tántoríthatatlan hűséggel harczoltunk. Beláthatta, hogy **városunk és vármegyénk szellemi és anyagi fejlődése** érdekében mindenkor kitartó szorgalommal és igyekezettel működünk.

Ezután még fokozottabb erővel fogjuk szolgálni azokat a magasztos eszméket és elveket, melyeknek megvalósítása érdekében ezelőtt kilencz évvel a harczok sorompójába léptünk. Éber figyelemmel fogjuk kíséni városunk, vármegyénk hatósági intézkedéseit, kulturális és közigazdasági életét s a hol kell, föl fogjuk emelni szavunkat úgy az **elismerésre**, mint a **visszaélések osztorozására**.

Teljesen függetlenül, nem ijedve meg senkitől, a közérdek védelmében bátran — s a hol a szükség úgy kívánja — kiméletlenül fogjuk hordozni tegyvererünket, azt a piczi kis aczéltollat, mely élesebben vág a kardnál.

Ha lapunkra szükség volt eddig, akkor még nagyobb szükség lesz ezután, midőn legközelebb is a képviselőválasztás és a tisztújítás nehéz harczai következnek.

Fölkérjük azért a t. olvasó közönséget, hogy a „**Szabadság**”-ot nehéz munkájában előfizetéseikkel továbbra is támogatni szivesek legyenek.

Az előfizetési díj:

Egész évre --- --- **10** kor.

Félévre --- --- **5** "

Negyedévre --- --- **2** " **50** fill.

Az előfizetési díjakat **Szelényi és Társa** könyvnyomdájába (Széchenyi utca 34-ik sz.) kérjük küldeni.

A „**Szabadság**” szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Boldog újévet!** Az év első napján nem pusztá szokásból, hanem benső ragaszkodásunk sugallatát követve: boldog újévet kívánunk lapunk olvasó közönségének; mindazoknak, kik hű polgárai szeretett hazánknak és városunknak. Adjon az isten mindnyájunknak erőt, egészségét és bölcsességet, hogy szeretett hazánk és városunk boldogításán egyetértően működhessünk!

— **Uj század.** Szilveszter éjjelén, a hogy az utolsó óraütés elkongott a tűzoltó őröronyban, ránk köszöntött a huszadik század. Gazdát cserélt az idő. Uj a gazda, de hogy jobb-e, érdemesebb-e, mint a régi, az titok gyanánt ott rejlik a jövő méhében. Eltelik a lélek fájó érzéssel, ha arra gondol, hogy mily káprázatos sebességgel suhannak el az események emlékei. Egy-egy fényes sugár ha bearanyozta is a sötét emlékeket — mert hajh, kevés volt az elmúlt században olyan nap, a mely ragyogása által vált volna ki a szürkeségből. Harcz, örökös küzdelem és szenvedés jelölik azt az utat, melyen a tizenkilencedik század elvonult. És mégis bizonyos fájó meghatottsággal bucsuztunk el a letűnt századtól, teli melancholiával, de teli tündöklő reménnyel. A templomokban is ájtatos imádság közben vettek bucsut a letűnt századtól. Hétfőn délután és este városunk minden templomában tartottak istenitiszteleket. Uj év első napján, kedden délelőtt ismét templomba özlött az ájtatos hívők serege, hogy hozsannával üdvözölje az új századot.

— **Ujévi tisztelgések.** A szokásos ujévi tisztelgések városunk hivatalos köreiben kedden délelőtt emelkedett szellemben és nagyszámu üdvözlők jelenlétében folytak le. Az üdvözlő beszédek mindenikét szokatlan melegség és bizalmas hang lengte át, megnyugtató bizonsággal annak, hogy hivatalos köreinkben bizalom és szép összetartás uralkodik. Hivatalos tisztelgések voltak: báró **Vay Elemér** főispánál, dr. **Tarnay Gyula** alispánál, **Kun Bertalan** és **Zelenka Pál** püspököknél, **Soltész Nagy Kálmán** polgármesternél, **Ortvay Miksa** kir. törvényszéki elnöknel, **Görgey László** üzletvezetőnél, **Kedves István** kir. pénzügyigazgatónál, **Radvány István** kamarai elnöknel, **Hidvégi Benő** kir. tanfelügyelőnél, **Karla Bertalan** ipar-tisztületi elnöknel sath.

— **Halaadó isteni-tisztelek.** Az ó év utolsó estéjén a miskolci ág. ev. egyház hívei ünnepelték a keresztyénség Magyarországra hozatalának 900 ik évfordulóját. A magas szárnyalású ünnepi beszédet **Zelenka Pál** püspök mondotta. **Radvány Alice** urnő Schuberth „Die Allmacht” című dalművét, magyar fordításban énekelte **Becht József** orgonakísérete mellett. A vegyes énekkar **Dubovay „Édes atyánk urunk”** alkalmi énekét adta elő.

— **Személyi hír.** **Herman Ottó**, volt orsz. képviselő, a kitűnő természettudós, Budapestre visszautazott.

— **Katonai hírek.** A cs. és kir. közös hadsereg tartalékos állományában is megtörténtek az előléptetések. A miskolci 5-ik gyalogezredben kinevezettek hadnagyokká: **Feldman Miksa**, **Fodor Imre** dr., **Fáy Hen-**

rik, Rosenthal Gyula, tiszthelyettesekké: **Guttman Andor**, **Hercz Géza**, **Fodor Jenő**, **Stark Mór**, **Krémer Miksa** és **Friedman Miksa**.

— **Választások.** A részben elhalálozás, részben elköltözködés folytán megüresedett megyebizottsági tagsági helyek betöltése december hó 28-án ment vége. Megválasztottak és pedig a miskolci III-ik kerületben dr. **Neuman Bertalan** ügyvéd, pártunk érdemes jegyzője, az ároktőiben: **Tóth Imre** ottani lakos, a járdánháziban: **Faragó Gyula** és **Röcsey Dániel** nádasdi lakosok.

— **Kinevezés.** **Krotkovszky Imre** miskolci kir. járásbirósági gyakornok aljegyzővé neveztetett ki a besztercebányai kir. törvényszékhez.

— **Hymen.** **Mikulecz Antal** kezelő-altszót a m. k. diósgyőri vasgyárban, eljegyezte **Göldrich Emilia** kisasszonyt, **Göldrich Béla** szomolnok-hutai lakos szeretetre méltó leányát. Tartós boldogságot! — **Sipos Izidor**, a „**Duna**” biztosító társaság tisztviselője eljegyezte **Fischer Albert** kereskedő leányát, **Bertát**. — **Szepessy Ákos** Nagy Váradról jegyet váltott **Deutsch Emmike** kisasszonnyal Miskolcra. — **Lézman Antal** jegyet váltott **Glausiuss Róza** kisasszonnyal Tiszafüredről.

— **Tiszti-estély.** A miskolci helyőrség tisztikarának táncszestélyeit mindig a fényes siker reményében jegyzi fel a krónikás. A siker reménye előzte meg a tegnap este megtartott Sylvester-estélyt is. És hogy nem hiába előzte meg, igazolja a lezajlott mulatság, mely a jó kedély, vidám hangulat, csécsap jó kedv sok ívű és szép szivárványa alatt Miskolc város elite közönségét egyesítette a fesztelenség vidám harmonijában. Ezt a szépen festett s a kedélyesség zománctól bearanyozott képet mutatta be tegnap este a Korona diszterme. Kévéssel 8 óra után színültig telve volt a pazar fényben uszó terem városunk szépeivel és előkelőségeivel. Előzőleg az előkelő vendég sereg terített asztalokhoz ült, mikor is a vacsora megkezdődött, melynek folyamán a katonai zenekar játszott. Asztalbontás után tombolajáték volt, melyet táncz követett. Éjjel 12 órakor régi szokáshoz hiven a terem elsötétült s **Bittner altábornagy**, hadosztály parancsnok szép beszédben vett bucsut az ó-évtől és üdvözölte az új század első évét. Ezután ismét kigyuladtak a csillárok s újból kezdetét vette a táncz.

— **Jutalomjáték.** Holnap, csütörtökön lesz **Csiky Lászlónak**, színházunk nagytehetségű drámai hősenek és jellemszínészenek jutalomjátéka, mely alkalommal **Gutzkó nagy-szabású szomorujátéka**, „**Uriel Arosta**” kerül színre. A jutalomjátékra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Nemes adomány.** Dr. **Uthi István** ózdi vasgyári orvos 200 koronát adományozott a Tanítók házában létesítendő „rimamurányi szoba, céljaira. E követésre méltó példa önmagát dicséri.

— **Mulatságok.** A farsangi mulatságok sorozata f. hó 6-án veszi kezdetét és pedig az **israelita nőegylet** karton-bálgájával. A bállok hosszú és díszes sorozatában ez a bál rendszerint a legszebb és leglátogatottabb. A város és vidék elegáns bálzó közönségének kedves találkozási helye ez, ahol az egész farsangi program készül. A ki tehát biztosítani akarja magát a farsangra, az ne mondjon le erről a bálról, a mely kellemes és érdekes meglepetésről, a mi bál keretében elfér, bőven gondoskodik — Január 12-én a **róm. kath. nőegylet** bálja lesz a Koronán. A bálra a vidék és város intelligentiája erősen készül. A rendezőség nagy buzgalommal működik, hogy a bál méltó legyen elődeinek jó híréhez. — Január 19-én Mars fiai, a **helyőrség tisztikara** tart fényes bált a Koronán. — Január 20-án az iparos mulatságok aranykoronája: az **ier ipartársulat** tartja hires tánczvigalmát ugyan-csak a Korona nagy termében.

— **Kereskedők mulatsága.** A miskolczi kereskedők és kereskedő ifjak egylete f. évi január hó 20-án műkedvelői előadással és tombolával egybekötött estélyt rendez a Seper-szálló nagy termében.

— **Közgyűlés.** A miskolczi kereskedők és kereskedő ifjak egylete f. hó 20-án tartja évi rendes közgyűlését **Máthé Ferencz** elnökelete alatt.

— **A miskolczi vasúti dal- és önképzőkör** Szilveszter-estélye fényes sikerrel folyt le a műhelyi étteremben. A dalkör a műsört Huber Károly „Fohász”-ának előadásával nyitotta meg, mely frönetikus tapsokra ragadta a nagy számban összegyűlt közönséget. Ezután **Bartók Béla** „Mult és jövő” című komoly szavalata következett, melynek lelkes éljenzés lett a jutalma. Ifj. **Kruppa János** jóízű humorral adta elő a „Házassági ajánlat” című monologot, nem különben **Szepessy Géza** is zajos derűtséget keltett „A mama kedvence” című monolog előadásával. Ezután **Paluff Zsuzsika** meghatározó érzéssel szavalta el a „Szegény asszony” című költeményt. Majd **Lukács Tamás** „Gőre Gábor” nótáival keltett nagy hatást. **Seliga István** és **Kollár Béla** ügyesen adtak elő egy humoros jelenetet. **Dojts András** pedig pompásan adta elő a „Drótos tótót”. Végül a dalkör „Erdei dalt” énekelte el. Pont 12 órakor **Bedécs Lajos** bucsuzott el az ó-évtől és köszöntötte az új évet — a „Hymnus-hangj.” mellett. A program előadása után táncz következett, mely a legkitünőbb hangulatban egészen reggelig tartott.

— **Hangverseny.** A miskolczi első magyar hadastyán-egylet zenekara f. évi január hó 20-án hangversenyyel egybekötött tánczvizgalmat rendez a Seper szálló nagy termében.

— **Csöd.** A sátoralja újhelyi kir. törvényszék **Lichstein** Zsigmond borsodmegyei földbirtokos ellen csődöt rendelt el. A csödnél a miskolczi **pénzüntézetek** nagyban vannak érdekelve.

— **Mezőgazdasági munkások jutalmazása.** A földművelésügyi miniszter vármegyénkben hét mezőgazdasági munkást és cselédet tüntetett ki, buzgó és hűséges szolgálataik elismeréséül diszoklevéllel és 100—100 kor. jutalomdíjjal. A miskolczi járás területén Ónod községből **Bojtár János** urasági kocsis lett jutalmazva, ki több mint 50 éve szolgálja parádés kocsis minőségben **Gróf Erdődy Károlyné** uradalmát. — **B.-Böcs** községből pedig **Takács János** lett 100 korona jutalomdíjjal kitüntetve, ki a böcsi gazdaközönséget szolgálja számadói minőségben 52 esztendeje. A jutalomdíjak átadása december hó 30-án d. u. 3 órakor ment végbe Ónod község tanácstermében nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében.

— **Gazdasági előadások** veszik kezdetüket f. hó 6-án, melyeket a gazdasági egyesület rendez. F. hó 6-án Miskolczon a mezőgazdák egyletében dr. **Szentpáli István** kamarai titkár és **Gerlóczy Géza** tanár tartanak szakelőadást. Január 7-én Diós-Győrben, 11-én Mező Csáthon, 12-én Mező-Kövesden lesznek előadások.

— **Öngyilkosság.** Szörnyű módon vetett véget földi életének **Gáspár Ferencz** 47 éves, bányamunkás. Nem bírván elviselni az élet terheit s dinamitot tett szájába, melyet aztán felrobbantott. Az életunt embert a felrobbant dinamit a felismerhetetlenségig összeroncalt.

— **Rongyos bankók becserélése.** Most, hogy az új koronás bankjegyek forgalomba kerültek, az Osztrák Magyar bank szabályzatot bocsátott ki, a mely a megrongálódott bankjegyek becsereléséről szól. A mely folytán használhatatlan 20 koronásokért újakat ad a bank. Ha szándékosan megrongálja valaki a bankót 5 krajczárt kell fizetni, ha új 20 koronás kéziratpapirost akar. Ha pedig a bankón levő hölgynek feje, füle, orra, vagy miégybe kiszakad s elválnak a 20 koronás többi részétől, 20 fillért fizet. De lehet, hogy drágább is a mulatság. — Mert a

bankót 100 egyenlő mezőre osztja fel a középpont s a hány mező hiányzik, annyi 20 fillérrel kevesebbet ad a rongyos 20 koronásokért a bank.

— **A mi egy kissé különös.** Hogy a népszámlálás valami simán nem fog menni, az már bizonyos. Képtelenebbnél képtelenebb dolgokat tapasztaltunk eddig is, de a legnagyobb képtelenség leginkább a számláló lapokban nyilvánul. Hogy X. ur, a ki sajátkezűleg állít bizonyosságot arról, hogy ő **hadjadon**, vagy J. ur, a kinek mellékfoglalkozása „**övegy férfi**” (szórul szóra így van) az mind semmi. Akadt egy asztalossegéd, a ki vallásra nézve **szocialista**, sőt van olyan a kinek semmi foglalkozása nincs s ez naponta 80 krajczárt jövedelmez neki. Egyik boldogtalan munkatársunk pedig csüggedt melan, koliaival teszi nyilvánossá, hogy ő a **Dárius** kincseért se fogja fel **mi czimen** lakik ő abban a házban, mivelhogy negyedik hónapja, hogy következetes elvi hős gyanánt nem fizet a házi urnak. No hát ez mind bagatell. Tessék kérem egy számlálólapot elolvasni, mely szól: „**tényleges katonai szolgálatban lévő személyek, hadi tengerészek, honvédek és m. kir. csendőrök részére**”. Abban vagyon három arovat, mely az emberi kor legvégső határáig talányok talánya marad. Legalább ide ben, a szerkesztőség legkáptalanabb embere is hüledezve s libizálta ki ama kérdést, hogy az armádiában hány vitéz vagyon **mind-szemére vak; hány siketnéma és notandum — hány elmeháborodott — fegyverben?** Szórul szóra ezt kérdezi a 21. 22. és 23. pontja ennek a speciális aktának. — Mi csak szeretnők tudni, ha vajjon az a genialis férfi, a ki erre a kérdésre elfogadható választ ad megvakulás nélkül, nem háborodik-e bele a modern tudomány ekkora siketnémaságán.

— **A szomszédasszony kakasa.** A kakas, melyről az alábbiakban szó fog esni, egy becsületes jóra való kakas volt. Egyik nagy költőnk meg is énekelte, irván róla: „Nem a kakas szavára kezd virradni: de a kakas kiált, mert hogy virrad!” Hanem hát a szomszédasszonynak nem tetszett, hogy a kakas minden áldott hajnalban fölveri őt kukorékolásával legédesebb álmából. S mint egykor a két gazda a fülemile füttyön, úgy kapott most össze a két szomszédasszony a kakasszon. A „**ügy**” végre a kapitányság elé került. S ott a panaszos asszony követelte, hogy szomszédasszonyának ildomtalan kakashat rendőrileg birják hallgatásra. Mit csináljon hát a szegény kakas, ha még kukorékolni sem engedik!?

— **A népszámlálás és a — kutyák.** Egy népszámlálási biztos a következő kérelemmel fordult a tanácshoz: Tekintetes városi tanács! Mint népszámlálási biztos, az „**utastításokat**”, a midőn már előre szétosztottam kerületemben, arról szereztem meggyőződést, hogy egyes, de csaknem minden háznál harapós kutyák vannak, melyek a biztos lábszárait is ép és erős fogazataikkal megmardosák. A kutyák ezen műveletlen eljárása készlet arra, hogy a tek. városi tanács szívélyességét kérjem úgy a magam, mint több a kutyaharapástól féltő népszámlálási biztos nevében, hogy egy rendeletet legyen kegyes kibocsátani, miszerint január 1-től 10-ig minden háznál a kutya lánczon tartassék, nehogy munkáinkban akadályozva, testileg megmardosva, ruházatilag lerongyolva legyünk. Kérésem ismételve maradtam, stb.

— **Jelenet a Szinvapartján.** Hétfőn a déli órákban a Sötét-kapu melletti Szinva-hídon nagy embertömeg állott. Ember ember hátán tolongott és a kik távolból néztek, ezt a nagy sokadalmat, valami nagy szerencsétlenséget sejtettek. A hídon állók a hid rácsazata fölé hajolva, a vízbe bámultak és magyarázgatták egymásnak, hogy mi történt.

— **Megvadult lovak rohantak, egy kocsival a vízbe.**

— **Dehogy, egy ember esett a vízbe.** Ilyen és hasonló fölkiáltások voltak hallhatóak. Akik pedig a vizet nézték, azok egy paraszt embert láttak a jég hideg vízben

gázolni, a ki nagy figyelemmel vizsgálta vizet s néha-néha lehajolt, a víz alá nyúlt, mintha valamit keresne. Csak később sült ki, hogy az atyafi egy ötkoronás tallért ejtett a vízbe és azért tette ki magát halálos betegségnek. A hídon annyira összerolódottak a kíváncsiak, hogy a közlekedés fennakadt s a rendőrségnek kellett közbelépni, hogy a közlekedést szabadabb tegye.

— **Párisi Divat.** Most lép a VII. évfolyamba a Párisi Divat, mely a legrövidebb idő alatt is nélkülözhetetlenné válik mindazon hölgyeknek, kik tartanak valamit arra, hogy igazán az elegáns, választékos párisi izlés szerint öltözködjönök s ne a berlini, bécsi izléssel meghamisított képek nyomán. A „Párisi Divat” a legnagyobb párisi műtermek mintaruháit fényképfelvételek nyomán közli. A lap cikkei a divat, a közimunka, társasélet, konyha, illem, szépségápolás, háztartás, lakásberendezés, vendéglátás dolgaiban adnak praktikus tanácsokat; az egyre nagyobb mérvet öltő szerkesztői levelezés szintén az olvasók érdekeit szolgálja. A regény-íven kívül a szabásív és havonként színes divatkép is van a laphoz mellékelve. A „Párisi Divat” az egyedüli magyar divatlap, mely hetenként jelenik meg. A „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. A „Pesti Hírlap”-pal együtt egy évre 36 kor., félévre 18 kor., negyedévre 9 kor. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Váci-körút 78).

— **A hírlapok előállításában** ma a technikai vívmányok egész forradalmi átalakulást idéztek elő. Az egész ország át és át van hálózva ma már telefontal. Fiuméből, Kolozsvárról, Kassáról, Szegedről, Temesvárról és az ország legtávolabb részéről is a megtörtént események pár másodperc alatt egész terjedelemben és teljes hűséggel közöltetnek az ország fővárosával.

Egy modernül berendezett hírlap szerkesztőségében este már az egész ország fontosabb napi eseményei ismerve vannak. Pl. Kassán összegyűl az országos gazdakongresszus. — Ülészék d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. A telefon elröpi minden szónok beszédét és a mi Kassán még 5 órakor elhangzik, az Budapesten este már leírva, kiszedve és nyomtatva van.

Igy készül a modern lap lázas, nagy tevékenységgel. Számtalan munkás kéz dolgozik egész napon keresztül felépítésén és este már óriási gépek röpitik ki óránként tízezernyi példányokban a 20—32 oldal terjedelmű lapokat.

A lap főszerkesztője Dr. Holló Lajos, orsz. képviselő, felelős szerkesztője Dr. Lovász Márton. A „Magyarország”-ba írja vezérezikkeit Bartha Miklós, az ország első publicistája. A közgazdasági részt Lázár Pál műegyetemi tanár szerkeszti. A mezőgazdasági érdekek hatalmas szöszlője a lapban Dr. Baross János, a kiváló közgazdasági író. A tárczarovatban: Lónyay Sandor, Móra István, Vértési Arnold, Abonyi Árpád, Szikszay Ferencz, Gömbösné Galamb Margit, Sas Ede és más kiváló írók működnek közre. Ezenkívül minden téren a legválogatottabb írói és hírlapírói gárda áll a „Magyarország” szolgálatában.

A „Magyarország” előfizetési ára: negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor., egy hóra 2 kor 40 fillér. A „Magyarország” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, Teréz-körút 19. sz.

— **„Budapesti Napló.”** Az az újságíró-gárda, mely a maga erejéből minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt megállapította a „Budapesti Napló”-t, mosés sikert ért el. A lelkes csapat a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jöhírt írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mindazt, a mi a szerkesztőség, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzeti érületének és magas izlésének minden 24 órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a „Budapesti Napló” nemesak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség színpatiának gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat.

A „Budapesti Napló” valóságilag szenzációs meglepetést hoz előfizetőjének azzal a meglepetéssel, hogy kivétel nélkül valamennyiüket biztosítja a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi képviselőségénél **baleset ellen**, úgy az elhalalozás, mint a rokkantság esetére 2000 korona erejéig. A biztosítás egész költségét maga a lap fedezi és úgy a „Budapesti Napló” régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogörvényes biztosítási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig.

Karácsonyra díszes és tartalmas naptárral kedveskedik a „Budapesti Napló” előfizetőinek. A képes naptárt, a mely hatalmas kötet, úgy a régi, mint az újonnan belépő előfizetők megkapják.

A „Budapesti Napló” szerkesztősége, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Pál Béla, Goda Géza, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács János, Laczkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Molnár Ferencz, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harszba. Hűséges szövetsége ebben a külső munkatársak díszes serege. Olvasóink figyelmét felhívjuk a „Budapesti Napló”-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot.

Nagyrabecsült vendégeimnek
és jóakaróimnak ezúton kívánok

Boldog új évet!

Kiváló tisztelettel:

Nagy Béla,

borbély és fodrász Miskolcson,
Széchenyi-utca 14. sz.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek városháztér 5. sz. (a kapu bejárat alatt) állandó képkiallítása.

x Különösen finom naponta frissen sült apró tea sütemény 1 kilogram 2 forint.

— Kapható **Megay Róbert** cukrásznál Miskolcson, a ki elismert kitűnő diós és más kos patkóirz megrendeléseket elfogad.

x **Alapos oktatás felnőtteknek!** Az egyszerű és kettős könyvvitelt, kereskedelmi levelezést és számvetést, szép és helyesírást, valamint a váltóismét a legújabb gyakorlati és könnyű felfogású módszerem alapján minden írástudó nálam úgy magyar, mint német nyelven a **legrövidebb idő alatt alaposan megtanulhatja. Spronz Dávid**, néptanító, *Kun József (Kis-Hunyad)-utca 64. szám.* 5*

Köszönetnyilvánítás.

A borsod-miskolczi közmű/elődési- és muzeum-egyesület muzeum-bizottsága hálás köszönetet mondott újabban beérkezett adományokért u. m.

1. Karakas Ferencz nyug. jegyző urtól 3 kővéső, egy kagyló kővület, 18 drb. különböző ásvány.

2. Koch Károly urtól egy térkép, „a magyar-török hadakozásoknak rántató piacza” 1790. évből.

3. Juhász Miklós vármegyei palotástól:

a) Farsangi zsebkönyv 1843-ból.

b) Nemzeti társalkodó 1837. évből.

4. Viszlay György urtól egy drb. ezüst húsás 1844-ből, egy énekes és imádságos könyv. — 2 drb. szabadságharczi papírpénz, egy szabadságharczi ágyugolyó (találattott a Haliczknán.)

5. Hricz József urtól, egy drb. régi 5 frtos bankjegy, 2 drb. ezüst és 9 drb. réz régi pénz.

6. Morvay János főjegyző urtól egy drb. 5 pkros és 2 drb. 10 pkros Eger városi pénztári utalvány 1849-ből.

7. Szombathy József urtól, a pest-budai hangász-egyleti zenedének 1865. aug. 15—22-én tartott jubiláris ünnepélyéről az akkor fennállott „miskolczi dalegylet” részére kiállított elismerő okmány aranyozott keretben.

8. Dr. Glóss Károly ügyvéd urtól egy öt águ vas buzogány és egy kővéső. (találattott a nyéki határban, a műhi puszta mellett.)

6. Szöllőssy Józsefné urnótól Heő-Babáról:

a) 2 drb. papírpénz az első francia köztársaság ígéjéből (cent franco 1794, quinte sols 1793. évből.)

b) 7 drb. Wiener Stadt Banca Zettel (Ein Gulden 1800, 2. G. 1800, és 2 drb. 1806, 10 G. 1806, 100 G. 1796. évekből.)

c) 1 drb. 30 pkros szabadságharczi papírpénz 1849. évből.

d) 1 drb. római rézpénz.

e) 5 drb. régi ezüst pénz.

f) egy gyutacsos nyeregpisztoló.

10. Küröz Szidike urhölgytől egy régi magyar ezüst pénz 1685. évből.
Miskolcson, 1900. december hó 28-án.

Petró József
muzeum biz. elnök.

Irodalom.

** Uj könyv. uj egyén. „Szemelvények”. Irta és összeválogatta: Enderszegi Bersenyi Jolán, férjezett Bende Andorné.

Ez új könyvvel új egyén is mutatkozik be a nyilvánosság előtt, ki félénk szerénysége és tartózkodó hajlamainál fogva igen soká álnevek alatt rejtőzött, jöllehet megérdemelte volna, hogy előbb megismerjék.

És talán most sem tette volna meg az első lépést, ha Hegedüs Sándorné ő Excellentiája is szives figyelmét rá irányozva, könyvének ajánlását elfogadásra nem méltatja.

Most már ugyan (zárjel között) kiírta egész nevét a könyvön, mégis elhatározta, (már a rövidség okáért is) megmaradni az utóbbi években használt írói nevével, mint: Enderszegi J. — e néven írt régebben a Fővárosi Lapok számára és a Magyar Bazar is e néven közli régi hívének munkáit.

Komoly irányu czikkei megérdemlik, hogy komolyan foglalkozzék vele a bíráló, mint az irodalomban komolyan számottevő egyéniséggel, a kitől még sokat lehet várni: mert erős megfigyelés, a lelket bonczoló, lelki okokat kutató elme, a ki önmaga teremtette meg nézeteit és alkotta meg felfogását. Szóval önálló és eredeti egyéniség, kit az irodalom iránti szeretet és philosophálásra hajló s mégis poetikus gondolkozása készit az írásra.

A könyv megrendethető februárig a szerzőnél, Miskolcz, Szemere-utca, azontul Ferenczi B. könyvkereskedésében ugyanott. Ára: csinos borítéku füzött példánynak 2 korona, kötve 4 korona.

CSARNOK.

Évforduló.

Nem tudom, azaz nem akarom elárulni, hogy hány éve, de az bizonyos, hogy megtörtént.

Katona voltam, egyéves önkéntes. A december igen zord, hideg volt, s könnyes szemekkel néztük a kaszárnya ablakából a kocsolya térre siető fiatalságot. Az édes karácsonyi ünnepeket a szobában töltöttük el, igen, mert az katonai törvény, hogy a kinek kaszárnya áristoma van, annak a jégre sem szabad mennie.

Harman voltunk, mondhatom, hogy testi, lelki jó pajtások. December 28-ig bezárólag tartott a könnyű, de annál kellemetlenebb rabság. Nappal a járókelőket néztük az ablakból, szívünkbe nyillalott olykor, ha egy-egy parádéba öltözött kollegánkat pillantottuk meg valamelyik fiakkerben ülni, ki talán látogatásait ment megtenni. Hja! Tíz nap nagy idő . . . de mégis letelik egyszer. S le is telt.

Utolsó este vágyaimnak nem állhattam többé utjában, és elhatároztam, hogy másnap, mikor „vollzugot” (a büntetés leteltét) jelentem a raportra, egyszersmind két napi szabadságot is fogok kérni. Igen, szabad lesznek két napig!

— Jancsi — szólok a puczeremhez.

— Befehl! kiáltja ő keményen szalutálva.

— Itt van két krajczár, hozol a kántinból „Urlabscheint” s elviszed a vaffenrokkot a companieschneiderhez, vasalja ki, de reg-

gelre készen legyen. Te pedig még ma este kipuczolsz mindenemet, a mi egy szabadságos katonának kell. Érted?

— Ja wohl!

— Mehetsz!

Iszonyu elhatározás ez, de már mindegy hiszen főbe nem lövetnek érte, se fel nem akasztanak; a többi büntetés? nem is katoná, a ki le nem töltötte.

Egész este azon törtem a fejemet, hogy mit is mondjak majd én reggel, hogy miért kell elutaznom ily sürgősen? . . . Jaj! Megvan! Meghalt nagymamám.

Igy is történt, azaz, hogy nem halt meg igazán, hanem ilyen kifogással indultam a kihallgatásra.

Éppen kilencz óra volt reggel, még egyszer körülnézettem magamat, hogy forsriftos és tiszta vagyok-e, s aztán dobogó szívvel áltam be a sorba.

Jött a kapitány ur is csakhamar. No ez volt aztán a drukk.

Ugy reszkedtem mint a miskolczi kocsonya.

Mikor az előzetes szertartásnak vége volt s mindenki elmondta mondókáját, következttem én.

Keményen szalutáltam és még keményebben jelentettem, hogy „Herr Hauptman melde gehorzam Vollzug és bitte gehorzam két napi szabadságot”.

— Mit? Szabadságot?

— Igen, meghalt a nagymamám!

— No jó, de 31-én este 9 órakor itt legyen.

— Ja wohl! Köszönöm kapitány ur! . . .

A kihallgatásnak vége volt, megkaptam a szabadság-levelet, és elutaztam, (hová, megmondja a kiadóhivatal.) Este oda értem: természetesen nem a temetésre, hanem ő hozzájuk, hol akkortájt boldogságom honolt. Hejh! sok idő telt el azóta, s már több rendbeli netovábbja is volt boldogságomnak.

Egyszóval hát ott voltam, s oly jól mulattam, hogy . . . oh azok a kellemes pásztori órák (decemberben). Igen, hogy lekéstem egy vonatot, — de azért még is el kellett utaznom, bár nagyon marasztottak a Szilveszter-estélyre.

A mig utaztam, sokat haboztam s mi lett a vége! Hogy megérkeztem a fővartára éjjel 12 óra előtt 10 percczel. Katonának már mondanom nem kellene, hová mentem aludni. Annyi bizonyos, hogy hideg volt, s mégis csak elaludtam (Hol?, . . . megmondja a kiadóhivatal) az egyesben.

Reggel előkelő vendégem érkezett; a kapitány ur, ki e szavakkal fogadott: „Boldog új évet, fogadja kettős részvételemet”.

Alfa.

Közgazdaság.

+ **Borsodmegyei Gazdasági-Egyesület** több dohánytermeléssel foglalkozó tagja Szathmáry Király Pál alelnök vezetése alatt folyó évi december hó 18-án meglátogatta a debreczeni magy. királyi gazdasági tanintézetrel kapcsolatban levő dohánykísérleti állomást, mely alkalommal a debreczeni gazdasági-egyesület tagjai közül is, élükön Váczy János elnökkel, többen csatlakoztak a kiránduló társasághoz.

Kerpely Kálmán igazgató, a dohánykísérleti állomás vezetője a legnagyobb szíves-séggel fogadta a kiránduló társaságot, mely az ő vezetése alatt megtekintette a hét különböző rendszer szerint épített dohányszá-

ritó pajtákát, a simító házat, s különösen a dohányraktárt, a hol a termelt különféle-fajú dohányok részint már feldolgozásra kész állapotban, részint kezelés alatt vannak. Az itt tapasztalt eredmények s az állomás vezetőjének a különféle dohányfajokról tartott, nagy szakismeretről tanuskodó magyarázatai arról győzték meg a jelenvolt dohánytermelő gazdákat, miszerint lehet nálunk is a dohányfajok s a termelési helyek helyes megválasztásával oly minőségű dohányt előállítani, melylyel a külföldről behozott dohányt ha nem is egészen, de legalább nagy részben helyettesíteni lehetne. Dohánytermelésünkönél különösen az előállítandó anyag minőségére kell a főszólyt helyezni s a dohányjövődéknek magasabb beváltási árrakkal ösztönözni a dohánytermelőket, hogy jobb minőségű dohánytermelése jövedelmet is adjon a termelőnek.

A megjelentek egyértelmű meggyőződése szerint azonban mind addig, míg a dohányjövődék csak a dohányok külső szépségét, nem pedig minőségét veszi figyelembe s míg a jobb minőségű dohány termelésével járó nagyobb kiadás és fáradság honoráltatni nem fog a kincstár részéről, addig a kísérleti állomás szép eredményei és a dohány minőségének emelése a termelésnél utánzásra nem találhatnak. A míg tehát ez az irányt nem hódít a magyar dohányjövődék vezetőségénél, addig a termelő csak úgy természetesen a kincstárnak dohányt és csak úgy élhet meg a dohánykertész is, ha a minőség rovására bár, de nagyobb súly elérésére törekszik.

A kísérleti állomás megtekintése után a kiránduló társaság az intézet mintagazdaságát tekintette, a hol különösen a juhászat és sertés-tenyésztés nyerte meg tetszésüket.

A kiránduló társaság Dr. Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. Miniszter urat táviratban üdvözölte, köszönetét fejezve ki a magyar mezőgazdaság érdekében tett hasznos intézkedéséért, az intézet igazgatójának s a tanári kar jelen volt tagjainak a szíves fogadtatásért köszönet mondva, azon meggyőződéssel tért haza, hogy ezen mintaszerűen berendezett s kitűnő szakértelemmel vezetett dohánykísérleti állomás, rövid idő múlva ki fogja jelölni az irányt, melyen a dohánytermelésnek s a beváltásnak haladnia kell, ha azt akarjuk, hogy Magyarország dohánytermelése visszanyerje régi jó hírnevét, s úgy a dohányjövődékre, mint a termelőre jövedelmező legyen.

— A Borsodmegyei-Gazdasági-Egyesület folyó hó 29-én Miskolcra a vármegyeház

nagytermében ig. választmányi ülést tartott melyen jelen voltak: Miklós Ödön elnök, Szathmáry Király Pál és Jekelfalussy Andor alelnökök, Báró Vay Elemér főispán, dr. Tarnay Gyula alispán, Ragályi Béla, Orczy Gyula, Kovács Lajos, Lossonczy Jenő, Kohn Gábor, Harangi Menyhért, Szekrényessy Árpád, Pfliegler Ferencz, Rósenfeld Pál, Zsóry Gusztáv, Vadnay István, Kovács Domonkos, Klausz Gyula, Sugár Ignác és Vértessy Tivadar g. e. titkár. Miklós Ödön elnök az ülés megnyitása után megemlékezve a párisi világkiállításról, felsorolta azon sikereket, melyeket Magyarország ezen alkalommal elért s sajnálatának adta kifejezését, hogy Borsodvármegyéből oly kevesen vettek tényleges részt a kiállításon, felemlíti, minő az egyesület közelről értesítő dolgot, azt is, hogy az 1899-iki országos sörárpavaszárnál az egyesület által felküldött árpa kollekció arany éremmel tüntettetett ki. Elek Kálmánnak az ig. választmányi tagság és szőlészeti szakosztályi elnökségről való lemondását az ig. választmány tudomásul veszi s neki eddigi működéséért köszönetet szavaz. A titkár jelentése 1900-ik évi ló- és szarvasmarha díjazásokról tudomásul vétetett, ezen tárgynál azonban a vármegye ló- és szarvasmarhatenyésztés állapota felett hosszabb vita fejlődött ki, minek folytán elhatároztatván, hogy a vármegye állattenyésztése érdekében, különösen a köztenyésztésre szánt apaállatok vizsgálatainál erősebb rendszabályokat kell életbe léptetni, ezen rendszabályok kidolgozására az állategészségügyi szakosztály felhivatott. Ezen vitából kifolyólag elhatároztatott, hogy a miniszteriumhoz az apaállatok beszerzése s a kiselejtező hámoslovaknak a tenyésztők részére való visszaszerzése tárgyában felirat intézessék.

Az 1901-ik évi költségeloirányzatot az ügyvezető titkár előadván, a tételek megokolása után elfogadtatott. Ez alkalommal elnök utalt azon körülményre, a lefolyt 1900. év, az egyesületre igen nehéz volt, a mennyiben a szőlővesszők árusításánál beállott rossz viszonyok, ugyszintén a késői fagykár miatt a szőlőből semmi jövedelem sem volt s így az egyesület mintegy 3000 korona deficzittel kénytelen az évi számadását lezárni, ami azonban a jövő évben az 1901-ik évi eloirányzat szerint ki fog egyenlítettetni.

Az ig. választmány örömmel veszi tudomásul az alispán azon kijelentését, hogy a megyei utak befásítását gyümölcsfákkal óhajtja teljesíteni, e célból az egyesülettől nagyobb mennyiségű gyümölcsfajótváryt vesz át.

Az idő előrehaladottsága miatt a Gaz-

dák Biztosító Szövetkezetének ügye s több társesületi átirat tárgyalása a jövő ülésre halasztatott el.

— Szőlészeti előadások. A szőlő és borszagazdasági ismereteknek a nép körében való terjesztése céljából Klausz Gyula m. kir. kerületi szőlészeti és borászati felügyelő a téli időszak alatt többi községben tart előadást. Így január havában 7-én Diós Győrben, 8., 9., 10., 11 és 12-én Edelényben, 15-én Sajó-Kazán, 16-án Disznós-Horvátton, 21., 22., 23., 24. és 25-én Tibold-Darócson, 26-án Mező-Kövesden és 31-én Emődön. A több napi előadásokon a szőlő művelésén kívül ismertette lesz a bor okszerű kezelése, a szőlő kriptogamus (peronospora, oidium) betegségei s a káros rovarok (szőlő moly, szőlő ilonca stb.) ellen való védekezés. Továbbá ismertette lesz még a pincea szövetkezet, a szövetkezés előnyei stb. Az előadás nyilvános és díjtalan, azon bárki részt vehet. Kívánatos, hogy ezen előadásokon a szőlős gazdák minél számosabban vegyenek részt.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF ÉD E

PAPIRMŰGYÁR RÉSZÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Lövy József fia Stamberger B. Kardos József
Ferenzi B. Verő és Társa Gedeon András
utaknál fej befo

Butorraktár Széchenyi-utca 42., az udvarban.

Jó és olcsó saját készítményű asztalos és kárpitos butorok mindig készen kaphatók.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelő, szakképzett erő vezetés mellett

kárpitos és diszitő műhelylyel

bővítettem ki.

Elvállalok szalon garnitúrák, divánok, zsölyék, ruganyos lószőr- és afrikamatraczok, diszitési munkálatok elkészítését.

Raktáron tartok nagy választékban saját gyártmányú háló-, ebédlő- és konyha berendezéseket, ebédlő divánokat, ottomán és egyszerű divánokat. — Átalakítok és áthuzok régi butorokat. — Megrendeléseket rajz után asztalos és kárpitos munkákra elvállalok és a legjutányosabban jótállás melletti felelősséggel készíttetem.

A midőn a n. é. közönségnek eddig belém helyezett bizalmáért köszönetemet fejezem ki, kérem abban továbbra megtartani s új vállalatomra is kiterjeszteni.

Kiváló tisztelettel

REINER DÁVID, asztalos és kárpitos.

7...12

Butorraktár Széchenyi-utca 42., az udvarban.

Szántó Mór és Társa
üzlete mellett.

Kivonat az árjegyzékből:

matt sifon 20 frtól
matt ágy 18 frtól
mosdó márvány- és
tükörrel 30 frtól
Fényezett sifon . . . 15 frtól
Fényezett ágy 9 frtól
feljebb stb. stb.

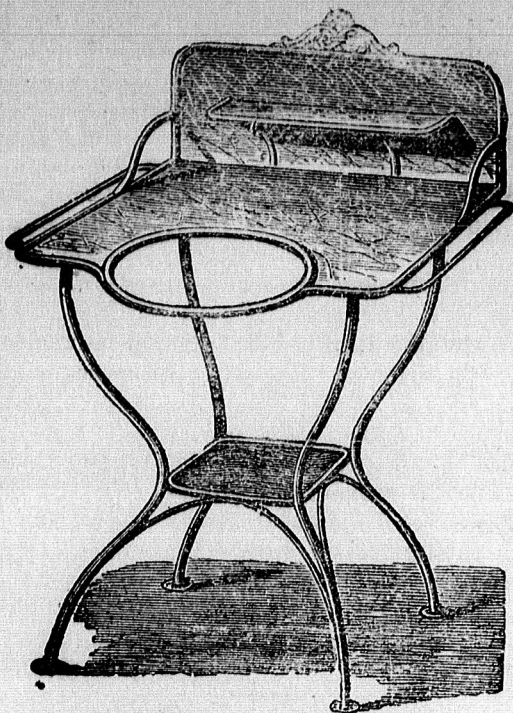
Kárpitos és asztalos
BUTOROK
részletfizetésre is
kaphatók.

Szántó Mór és Társa
üzlete mellett.

Butorraktár Széchenyi-u. 42. sz.
az udvarban.

Butorraktár Széchenyi-u. 42. sz.
az udvarban.

Pártoljuk a honi ipart!!!

Magyar gyártmány!!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy
Miskolczon, Hunyady-utca 57. sz. a.

**vas-, fémbutor, sodrony-ágybetét,
sodronyfonat kert és sárkerítésgyárat**

rendeztünk be.

Tömör vasból készítünk összecsuítható ágyakat matraczczal és ruganyos betéttel; húzott vasból (vasbádógból) gyermek-ágyakat, mosdókat, továbbá sodrony-ágybetéteket, sodronyfonatból lábtörlőket, egyszerű és diszes kocsisüléseket, kert-, virágágy- és sárkerítéseket, ablakfonatokat stb.

A t. gazdálkodó közönség figyelmét különösen felhívjuk ló-, szarvasmarha, juh- és baromfiak elzárására igen czélszerű **sodrony-kerítéseinkre**, melyeket olcsó áron bocsátunk rendelkezésre.

Képes árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgálunk. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Régi, rossz karban levő **vasbutorok átalakítását és javítását** elvállaljuk.

Miután gyártmányaink hazai anyagból magyar munkások által készítettnek s ugy kiállítás, mint jutányos ár tekintetében a külföldi gyártmányokkal kiállják a versenyt, kérjük a n. é. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Földy Antal és Társa

16...50

A főter legélénkebb forgalmu helyén egy

üzlethelyiség

lakással együtt május hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések
a „Szabadság“ részére
felvételnek
a kiadóhivatalban.

Egy négy szobából álló, világos, száraz, csementezett

pinczehelyiség

lakásnak, raktárnak vagy műhelynek

azonnal bérbe kiadó.

Értekezhetni **Buzatér I.** sz. alatt, az elemi biztosító társaság irodájában.

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely- és épületlakatos

MISKOLCZ, Horváth-utca 27. sz. a.

Első miskolci motorhajtásra berendezett

Alapított 1853.

lemez- és lakatosáru üzlet.

Ajánlom ujonnan berendezett nagyszabású műhelyemben készült **elejes és asztal-tűzhelyeimet**, mindenféle nagyság- és kiállításban, falazva kül-, belföldi és majolikás cserepekkel; — ugyszintén teljes vasból, csakis a legjobb anyagból s ezekből állandóan nagy raktárt tartok készletben. Abban a helyzetben vagyok, hogy elegans és csinos alakban, valamint gondos, czélszerű kivitelben mintaszerű és o mellett szolid és tartós munkát állíthatok elő, ugy hogy bármely szolid konkurencziával versenyezhetek.

Ismét-elárusítók kedvezményben részesülnek,

Elvállalok továbbá **épületvasalásokat, folyosó-, lépcső és sár-rácsokat, vaskapukat,**

Wertheim-szekrényeket a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig.

Rajzokkal és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Kocsy-kályhákat napi 25 kr. díj mellett kölcsön adok.

Olcsó tűzhely bevásárlási forrás.

Legjobb a Dr. FORTI-féle sebtapasz.

Forti László eredeti gyártmánya.

Legkiválóbb hatása van és biztosan segít mindennemű sebnél. Egési sebeknél a fájdalmat rögtön csillapítja, megszünteti és rövid használat után meg is gyógyítja. Női emlőbajoknál, minden nemű gyuladások, megkeményedések, csúszos és rheumatikus bántalmaknál, daganatok- és sérüléseknél, sőt még a legidültebb sebeknél is a legsikeresebben hat. A gyúléseket megérel, felfakasztja és rövid idő alatt begyógyítja. Ezekon kívül még számtalan, itt fel nem sorolt esetben nyújt biztos gyógyulást.

A dr. Forti-féle tapasz már 80 év óta nagy elterjedtségnek örvend, mely idő alatt ez-kezt számtalan hála-elismervény és

Forti László

köszönő irat, mind annak kitűnő gyógyhatásáról gondoskodik. Minthogy az utóbbi időben sok értéktelen hamisítvány is került forgalomba, szives figyelembe ajánlom a csomagon levő aláírást, védjegyet, valamint a pecséten látható F. L. betűt. Csakis a Forti László aláírással és védjeggyel ellátott tapasz a valódi. Az utánzatok használatától mindenkit óva intek, mert ezek inkább kárára, mint hasznára vannak a szenvedőnek.

(A ki egy olyan csomagot beküld, mely a fenti aláírással és védjeggyel ellátva nincsen, jutalomban részesül, mert a hamisítványt folytonosan törvényileg üldözöm.)

Arak: nagy csomag **1 frt.**, közép nagyságú **50 kr.**, kisebb **35 kr.** Kapható a készítőnél a gyárban: **Forti László** Budapest, II. ker. Iskola-utca 24. Seidl-féle ház. Főraktár: **Török József** gyógyszerháza és **dr. Egger** gyógyszerháza, Váci-körút 17. Kapható továbbá valamennyi budapesti és minden nagyobb vidéki gyógyszerházaiban.

2...10

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.